

A sakk

A sakk magában rejt minden olyat, ami az emberhez közeli. A sakk aggodalmat, megelégedést, bánatot és fölényérzetet kelt, de olyasvalamit is, ami az embert mások tiszteletére készíti. A sakk ezért egyben fenséges és értelmetlen is, akárcsak maga az élet.

Az utazó ember

A Duna mellett sétálva középkorú embert pillantok meg, amint kiszáll egy fehér Mercedesből. Alacsony és zömök. Nadrágülepe kifényesedett. Az autó ajtaját bezárja, és a part felé megy. Nézek utána: kövér kezei testétől elválnak, lábai rövidek, zömökek. Látszik, hogy olyan ember, aki sokat vezet, és ritkán gyalogol. Léptei súlyosak és bizonytalanok, mintha most tanulna járni.

Az öregember

Hangos diákok özönlenek az újvidéki Zmaj utcában. Az ifjú torkokból nevetés és kacaj visszhangzik. A gyermekruha-bolt kirakata előtt fiatal, terhes nő áll. Mellette egy kislány kipirult arccoskával, kis kezében labdaszerű nyalóka himbálózik.

Verőfényes, friss nap van, az ég kék.

Öregember érkezik bottal. Görnyedt, egyik lábát a másik elé téve lassan megy, a földet nézi...

A fent említettekben ő már sehol sincs.

A mélyben

Fejest ugrok a folyóba... Mélyen áthatolok a sűrű víztömegben, amíg csak tenyeremmel az iszapos, hideg fenéket meg nem érintem. A testem lassan megnyugszik, hasam alig észlelhetően merül az iszapba. Ijedten lendítem a karom, hogy minél előbb kiússzak és fellélegezzek, de nem tudok elválni a talajtól. Minél gyorsabban csapkodok a kezemmel, annál inkább süllyedek az iszapba. Ekkor egyszeriben eszembe jut, hogy így még sohasem volt, mert a testnek lebegnie kellene. Magától a gondolattól hirtelen elindulok fölfelé, és megkönnyebbülten felmerülök, ébren.

A fehér törpe

A tudósok úgy vélik, hogy a Nap érett korában először majd felfújódik, mint a vörös démon, aztán pedig „felszürcsöl” minden tengert, folyót és tavat, minden nedvet a növényekből és az állatokból, majd fehér törpévé töpörödik, és mindörökre kialszik. A Nap helyén csak egy fekete lyuk marad. A Földön pedig pusztaság és hamu. Hm! Minek akkor az egész életünk, az értelem, a leleményesség, a megismerés és a tudás, a zsenialitás, ekkora teremtőerő, minden találmányunk, vívmányunk és mindaz, amit civilizációnak és hagyatéknak nevezünk, ha egyszeriben eltűnik majd a látható világ és vele együtt minden emlékezés, és az utolsó élőlény is? Csak az ember tudja mélyen a csontvelőjében megérezni a soha többé fogalom szörnyű nyilallását! És ez csaknem az egyetlen dicstelen előnyünk a többi élőlényrel szemben. A vég, mondják a tudósok, öt-hat milliárd év múlva fog bekövetkezni. Ez a távolinál is távolabbi, szinte soha, úgyhogy nem kellene már most irtóznunk és kiirtanunk álmainkat és művünket. Ámde olyanoknak sem szabad lennünk, mint a majmok, amelyek állandóan a vidámság érzetét terjesztik. Földünk még mindig fiatal, az öregségről pedig – amikor eljön annak az ideje – majd azok gondolkodnak, akik akkor élnek. Bennünket pedig, hála istennek, ez nem érint, és nem is érinthet. Az ember azonban ettől az oly távoli apokalipszistól sem nyugodhat meg, s nem is feledkezhet meg róla.

A nulla

Azok, akik a mágia és a mítosz kedvelői, mondhatnák, hogy a nulla az ember legnagyobb találmánya, hogy kezdet és vég nélküli kis világegyetem, hogy az üresség megindokolatlan tökéletessége, hogy szél, vihar és villám nélküli világmindenség, hogy szem tekintet nélkül, hogy fekete lyuk, amely minden nagyságot elnyel és megmagyaráz. A nullában már a megnevezése előtt minden össze van adva és ki van vonva. A nullán keresztül lehet a párhuzamos világba jutni. A világegyetem a nullán keresztül lélegzik, de a nullának nincsenek érzései, és semmihez sincs köze. A nulla a matematika hideg királynője. A nulla a világ ajkán van. A nullával magyarázható minden kiindulópont, az egyenlítő, a greenwichi idő, a délkörök. A nullán utazik a Nap, és minden bolygó a nullán kering. És maga Jézus Krisztus is a nullán jelent meg. És minden szentnek nulla van a feje körül. És minden gyermek a nulla jóvoltából szeret kerekét görgetni. És minden menyasszony szereti a koszorút a fején. A nulla fontos abroncs, amely a boroshordót tartja. A nulla kerék, amely világszerte szállít bennünket. A nullával magyarázzák a fénysebességet és a világűr végtelenségét. A nulla semmi és minden. És ebben hasonlít egy kis istenre. És az O betűre.

